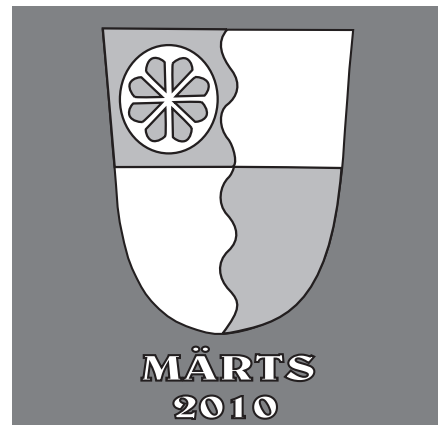

KOSE TEATAJA

KOSE VALLAVALITSUSE INFOLEHT

SÜNNIPÄEVAD

95

NIKOLAI KÖSLER

85

MELANIE PRIISALU

80

GUNNAR ALOE, VOLDEMAR KUKLASE, LEONTINA NOKKUR,
BRUNO ROOTS, EMILDA TOOMSALU

75

BOGDAN DUBENSKI, KALLE MANDRE, EDA PAAS, MAIMU VAIKMAA

70

MAIE AEDVER, ALDONA GENOVAITE DUBENSKAJA, LUULE NAZAROVA,
ALLI PRIKS, ANTONINA RASTOVTSEVA, VALENTINA ROOS, HAIMI SIIMUMÄE

65

ARVED AUN, SALME JUUS, JÜRI KADAPIK, NATALJA KOORITS,
TOIVO LUSTI, ILME PABO, RIMA VERONIKA SPRUOGYTE

60

TOOMAS KRUUSE, MAIE LÜTT, ANDRES TRILLJÄRV

SÜNNID

VIKTORIA HIIENURM, ELISANNE ESTER, LIIS VILKKI, AILAR PAALA,
MARCUS KÄÄR, OTTO ROONI, HANNELORE RIHANNA POLMA

Talverõomud.
Fotod M. Leis

KOSE VALLAVOLIKOGUS 25. 02. 2010

Volikogi istungist võtsid osa volikogu liikmed: Astrid Ojasoon, Aivar Pohlak, Alvar Kasera, Eerika Kesküla, Eero Leedmaa, Timo Nikitin, Uno Silberg, Eha Sepp, Irina Meinvald, Kalle Pormann, Margus Proos, Aarne Puustama, Tiia Rodi, Tõnno Tiis, Aksa Veinpalu.

Puudus: Merike Kummel, Vello Kivistik

Kutsutud: vallavanem Vello Jõgisoo, abivallavanem Merle Pussak.

Kokkuvõtte volikogus vastuvõetud otsustest ja arutlusel olnud teemadest:

1. Määrusega nr 15 kinnitati Kose valla 2010. aasta eelarve. Eelarve tulud summas **54 074 000** (viiskümmend neli miljonit seitsekümmend neli tuhat) krooni ja eelarve kulud summas **51 334 059** (viiskümmend üks miljonit kolmsada kolmkümmend neli tuhat viiskümmend üheksa) krooni ning eelarve finantseerimistehingud negatiivses summas -2 739 941 (kaks miljonit seitsesada kolmkümmend üheksa tuhat üheksasada nelikümmend üks) krooni.

2. Otsusega nr 40 kinnitati Kose Vallavolikogu keskkonnakomisjon koosseisus Ants Talioja, Ly Rentel, Tiia Rodi, komisjoni esimees Aivar Pohlak

3. Protokollilise otsusega nr 1 kinnitati Kose Vallavolikogu komisjonide 2010. aasta tööplaanid

4. Otsusega nr 41 kinnitati Kose valla taotlus maaüksuse „Oru Masuudihoidla“ asukohaga Harju maakond Kose vald Oru küla, pindalaga 8386 m², maakasutuse sihtotstarbega tootmismaa (003 T) munitsipaalomandisse võtmise kohta.

5. Protokollilise otsusega nr 2 rahuldati Sõmeru liivakarjääri maa-vara kaevandamisloa taotlus.

6. Protokollilise otsusega nr 3 rahuldati Sõmeru II liivakarjääri geoloogilise uuringuloa taotlus.

7. Protokollilise otsusega nr 4 kooskõlastati Järve kinnistu sundvõõrandamise algatamine.

8. Määrusega nr 16 viidi sisse täiendus Kose Vallavolikogu 16.12.2009 määruse nr 5 „Maamaksumäära ja soodustuste andmise korra kehtestamine“ § 3 punkti 2

ja sõnastati see järgmiselt: okupatsioonirežiimide poolt represseritud (v.a kortermajade elanikud).

9. Otsusega nr 42 otsustati maa tasuta kasutusse andmine MTÜ Kose Suusa- ja Tervisespordi klubile.

10. Määrusega nr 17 kinnitati Kose-Uuemõisa Raamatukogu põhimääruse kinnitamine.

11. Teadmiseks võeti Politsei- ja Piirivalveameti Põhja Prefektuuri info.

Volikogu korraline istung toimub 25. märtsil 2010 kell 15.00 vallamaja saalis.

Astrid Ojasoon

Kose Vallavolikogu esimees

Täpsem ülevaade volikogus toimunud aruteludest ja hääletamisest koos vastuvõetud otsuste ning määrustega on kättesaadav valla kodulehelt www.kose.ee märksõna „volikogu/protokollid“ ja „volikogu/vastuvõetud/otsused/määrused“ alt. Sama informatsioon on kättesaadav kõikides valla raamatukogudes.

KOSE VALLAVOLIKOGU MÄÄRUS

Kose

Kose valla 2010. aasta eelarve vastuvõtmine

25. veebruar 2010 NR 15

Aluseks võttes „Valla- ja linnaeelarve seaduse“ § - d 2, 4, 5, 6, 11, 12 ja 13, „Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse“ § 5 lõike 1, § 22 lõike 1 punkti 1, § 38, „Kose valla eelarve koostamise, vastuvõtmise ja täitmise korra“, „Kose valla põhimääruse“ § 20 lõike 1 punkti 1 ja vallavalitsuse ning arendus- ja eelarvekomisjoni ettepanekut,

KOSE VALLAVOLIKOGU M Ä Ä R A B:

§ 1. Kinnitada alates 1. jaanuarist 2010 Kose valla eelarve tulud summas **54 074 000** (viiskümmend neli miljonit seitsekümmend neli tuhat) krooni ja eelarve kulud summas **51 334 059** (viiskümmend üks miljonit kolmsada kolmkümmend neli tuhat viiskümmend üheksa) krooni ning eelarve finantseerimistehingud negatiivses summas -2 739 941 (kaks miljonit seitsesada kolmkümmend üheksa tuhat üheksasada nelikümmend üks) krooni vastavalt lisale nr 1. Lisa nr 1 kolmel lehel.

§ 2. Kinnitada investeringute jaotus Kose valla 2010. aasta eelarves vastavalt lisale nr 2. Lisa nr 2 ühel lehel.

§ 3. Kinnitada Kose valla 2010. aasta eelarve kassatagavaraks 0 (null) krooni.

§ 4. Eelarveaasta lõpuks kasutamata jäänud assigneeringud arvata eelarve rahaliste vahendite jäägi hulka. Kinnitada Kose valla 2009. eelarveaasta vaba jääk summas **2 413 059** (kaks miljonit nelisada kolmteist tuhat viiskümmend üheksa krooni) ja suunata see 2010. eelarveaasta kulude katteks.

§ 5. Reservfondi kasutamise ettenägematute kulude katteks otsustab vallavalitsus, andes kirjalikult volikogule aru reservfondi kasutamisest kord kvartalis.

§ 6. Määrus jõustub 1. jaanuarist 2010.

Astrid Ojasoon

Kose Vallavolikogu esimees

KOSE VALLA 2010. AASTA EELARVE

Klassifikaatori osa ptk	Tulu liik	Kroonides
	TULUD	
300	Tulumaks	41 370 000
3000	Füüsilise isiku tulumaks	41 370 000
303	Omandimaksud	2 250 000
3030	Maamaks	2 250 000
304	Maksud kaupadelt ja teenustelt	50 000
3044	Reklaamimaks	50 000
320	Riigilõivud	250 000
322	Kaupade ja teenuste müük	5 234 000
32201	Lasteaia toit	700 000
32202	Kooli toit	150 000
32203	Lasteaia osalustasu	970 000
32204	Lasteaiakoha tasu	400 000
32205	Õpilaskoha tasu	1 000 000
32206	Muud haridusasutuste omatulud	150 000
3221	Laekumised kultuuri- ja kunstiasutuste majandustegevusest	58 000
32211	Muusikakooli õppemaks	436 000
3222	Laekumised spordi- ja puhkeasutuste majandustegevusest	385 000
32222	Spordikooli õppemaks	165 000
3224	Laekumised sotsiaalasutuste majandustegevusest	320 000
3225	Laekumine elamumajandusalasest tegevusest	500 000
323	Laekumine majandustegevusest	870 000
3233	Hoonete üüri- ja renditulud	600 000
3238	Muu kaupade ja teenuste müük	270 000
350	Sihtotstarbelised toetused	900 000
35020007	Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium	900 000
352	Mittesihtotstarbelised toetused	250 000
35200172	tasandusfond §4 lg2	250 000
381	Materiaalsete ja immateriaalsete varade müük	150 000
3811	Rajatiste ja hoonete müük	150 000
382	Tulud varadelt	2 650 000
382 510	Kaevandamisõiguse tasu	1 800 000
382 540	Laekumine vee erikasutusest	850 000
388	Muud tulud	100 000
3882	Saastetasud	100 000
	TULUD KOKKU	54 074 000
	KULUD	
01	ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED	9 069 910
01111	Vallavolikogu	424 270
01112	Vallavalitsus	5 778 240
01114	Reservfond	84 790
01330	Muud üldised teenused	794 510
01700	Valitsussektori võla teenindamine	1 988 100
03	AVALIK KORD JA JULGEOLEK	120 000
03200	Päästeteenused	20 000
03600	Muu avalik kord ja julgeolek	100 000
036001	Kose Korralvalve MTÜ	100 000
04	MAJANDUS	1 110 000
04210	Maakorraldus	25 000
04510	Maanteetransport	900 000
04511	Liikluskorraldus	50 000
04740	Üldmajanduslikud arendusprojektid	135 000
05	KESKKONNAKAITSE	844 910
05100	Jäätmekäitlus (sh prügivedu)	440 100
05400	Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse	404 810
06	ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS	2 853 240
06100	Elamumajanduse arendamine	1 818 120
06300	Veevarustus	35 000

06400	Tänavavalgustus	610 000
06602	Kalmistud	365 120
06603	Hulkuvate loomadega seotud tegevus	25 000
08	VABA AEG, KULTUUR, RELIGIOON	10 340 285
08101	Spordikool	696 190
08102	Sporditegevus Kose Spordimaja	1 475 010
08103	Mänguväljakud kokku	216 000
081031	Mänguväljakud	60 000
081032	Puhkepargid (staadion)	156 000
08105	Laste muusika- ja kunstikoolid	2 252 220
081051	Muusikakool	2 052 220
081052	MTÜ Kose Kunstikeskus	200 000
08107	Noorsootöö ja noortekeskused	828 275
081071	Ravila Noorte- ja Vabaaja Keskus	420 350
081072	Oru Avatud Noortekeskus	241 890
081073	Kose Noorsootöö	166 035
08109	Vaba aja üritused (sport)	143 500
08201 1	Kose Raamatukogu	669 830
08201 2	Kose-Uuemõisa Raamatukogu	860 600
08201 3	Ravila Raamatukogu	97 900
08201 4	Oru Raamatukogu	230 280
08202	Rahva- ja kultuurimajad	1 906 600
082020	Kose Kultuurikeskus-Teeninduskool	143 100
082021	Oru Külakeskus	884 750
082022	Kose-Uuemõisa Külakeskus	670 000
082023	Palvere Külakeskus	208 750
08203	Muuseumid	74 960
08208	Kultuuriüritused (Kose kultuur)	621 470
08209	Seltsitegevus (III sektor)	15 000
08300	Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused Kose Teataja	202 450
08400	Religiooni- ja muud ühiskonnateenused	50 000
09	HARIDUS	24 269 340
09110	Eelharidus - lasteaiad	9 125 870
091101	Kose Lasteaed	3 650 320
091102	Oru lasteaed-vanurite kodu	3 964 820
091103	Ravila Lasteaed	1 510 730
09210	Kose-Uuemõisa Lasteaed -Algkool	3 234 890
09212	Oru Põhikool	2 100 170
09220	Kose Gümnaasium	5 660 340
09600	Õpilasveo eriliinid	1 950 000
09601	Muud hariduse abiteenused	498 070
09800	Muu haridus, sh hariduse haldus-arvlemine	1 700 000
10	SOTSIAALNE KAITSE	2 726 374
10110	Haigete sotsiaalne kaitse	15 000
10121	Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	340 000
10200 1	Päevakeskus	288 420
10200 2	Koduteenused	427 350
10200 3	Üldhooldekodud	360 000
10201	Muu eakate sotsiaalne kaitse	65 000
10401	Laste ja noorte sotsiaalhoolekandeesutused	140 000
10402	Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	954 500
10500	Töötute sotsiaalne kaitse	30 000
10600	Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	60 000
10701	Riiklik toimetulekutoetus	26 104
10702	Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	20 000
	KULUD KOKKU	51 334 059
	Eelarve ülejääk	2 739 941
	Finantseerimistehingud	
1001	vaba jääk	2 413 059
208168	Võetud laenude tagasimaksmine muudele residentidele	-4 980 000
20826	Kapitaliliisingu maksed	-173 000
	FINANTSEERIMISTEHINGUD K O K K U	- 2 739 941

INVESTEERINGUTE JAOTUS		
082 022	Kose-Uuemõisa Külakeskus (hoone renoveerimine)	640 000
091 102	Oru Lasteaed (hoone renoveerimine+ inventari soetus)	300 000
092 10	Kose-Uuemõisa Lasteaed-Algkool (inventari soetus)	40 000
Kokku		980 000
KAPITALIRENDI MAKSED		
01 112	Vallavalitsus (2 sõiduauto liising + Ford buss)	173 000
Kokku		173 000

EESTI MAAOMAVALITSUSTE LIIDUL UUS JUHATUS

16. -17. veebruaril Tallinnas toimunud linnade ja valdade päevadel valiti uus Eesti Maaomavalitsuste Liidu (EMOL) juhatus ja volikogu. Juhatuses esimeheks valiti Rägavere volikogu liige Jüri Landberg, aseesimeesteks Kose vallavanem ja HOL-i juhatuse esimees Vello Jõgisoo ning Kambja vallavanem Ivar Tedrema.

Harjumaalt kuulub EMOL-isse 16 valda, kellel kõigil oli Maapäevale võimalik saata kaks esindajat. Harjumaa OV esindajad volikogus on Urmas Kirtsi – Kuusalu vallavanem ja Haldo Oravas – Viimsi vallavanem. Lisaks valiti ka kolme liikmeline revisjonikomisjon. Üheks revisjonikomisjoni liikmeks valiti Andre Sepp - Raasiku vallavanem. Kose Teataja pöördus V. Jõgisoo poole ja palus vastust mõnele küsimusele.

Palun, kas selgitaksid, mis on Eesti Maaomavalitsuste Liit(EMOL)?

Eestis tegutseb kaks üleriigilist omavalitsuste liitu. Eesti Linnade Liit loodi 1920 ja Eesti Maaomavalitsuste Liit loodi 1921.a. Nende tegevus lõpetati 1940.a ja Eesti riigi taasiseseisvumise käigus taastati 1993 aastal mõlemad üleriigilised liidud.

Täna kuulub EMOL-isse 136 valda. EMOL-i peamiseks ülesanneteks on koondada kohaliku omavalitsuse üksusi nende ühiste huvide ja õiguste väljendamiseks, esindamiseks ja kaitsmiseks, korraldada ja edendada kohaliku omavalitsuse üksuste ja maakondlike omavalitsusliitude vahelist koostööd ja ühistegevust, esindada liitu kuuluvaid kohaliku

omavalitsuse üksusi kui tervikut suhetes riigiorganite, teiste isikute ja rahvusvaheliste organisatsioonidega.

Nendest ülesannetest tähtsaim on läbirääkimine vabariigi valitsusega riigi eelarvest omavalitsuste jaoks ettenähtud eraldiste suuruse ja jaotamispõhimõtete üle. Selleks on moodustatud kaheksa töörühma. Nende läbirääkimiste tulemusena selguvad riigieraldised üksikisiku tulumaksu osas, tasandusfondi osas, koolilõuna kulude katteks, õpikute ja töövihikute soetamiseks, koolide investeringuteks, õpilaskodude tarbeks, sotsiaaltoetusteks, teede korrashoiuks, ühistranspordi doteerimiseks, raamatukogudele teavikute soetamiseks, ujumise algõpetuseks, kooride ja rahvatantsurühmade tegevustoetuseks jne.

Teine suurem tegevuste blokk on osalemine enamuse vabariiklike arengukavade, seaduste koostamise ja Euroopa Liidu rahastamise meetmemääruste väljatöötamise töörühmades. Neid töörühmi, milles EMOL-i inimesed osalevad on kokku 117 töörühma. Loomulikult ei kuulu nendesse töörühmadesse ainult juhatuse liikmed vaid ka enamuse EMOL-i liikmete, st. valdade spetsialistid.

Kas ja kuidas saame meie, Kose valla elanikud osa nendest otsustest ja ettepanekutest, mis EMOL-is tehakse?

Nagu eelpooltoodust selgub puuduvad kõik EMOL-i otsused suuremal või vähemal määral Kose valda ja tema elanikke. Olles ise EMOL-i

juhatuses liige olen valitsusega läbirääkimiste Hariduse töörühma juht ja kuulun Kultuuri töörühma. Saan viia Kose valla mõtted otse töörühmadesse ja varustada Kose valla haridusasutusi ja raamatukogusid infoga otse allikast. Ajakirjandusse jõuab tavaliselt kogu see läbirääkimiste teema moonutatuna. Eriti suured on need moonutused seoses nende lõpututena tunduvate haridusreformidega. Kose valla abivallavanem Merle Pussak kuulub valitsusega läbirääkimiste maa küsimuste töörühma. Seega omab tema pidevalt värsket infot maaga seotud teemade arengust. Nii Merle Pussaku kui ka minu kaudu saadud info on kasuks valla eelarvete koostamisel ja eelarve kasutamisel. Samuti on saadud info kasulik ka Kose valla arengukava ja planeeringute koostamisel.

Kuna EMOL osaleb ka EL rahade meetmete väljatöötamise töörühmades, siis sealt saadav info on kasuks nii vallale kui ka MTÜ dele projektide kirjutamisel. Kindlasti on olnud vallale kasuks ka nendes töörühmade töös osaledes loodud kontaktidest. Omades häid suhteid ja kontakte ministeeriumite ametnikega on lihtsam valla probleeme tutvustada ja neile ka lahendust leida.

Kokkuvõtteks võib öelda – koos oma õiguste eest seistes oleme tugevamad ning omame suuremat kompetentsi. Osaledes aktiivselt EMOL-i töös saame omi mõtteid viia üleriigilisele tasemele ja samas saame vajalikku informatsiooni oma tegemiste planeerimisel Kose vallas.

MASU ON ÄRATANUD HARJUMAA MITTETULUNDUSÜHENDUSED

Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus (HEAK) on üks viieteistkümnest maakondlikust arenduskeskusest Eestis, mille missiooniks on Harju maakonna tasakaalustatud ja jätkusuutliku arengule kaasaaitamine. HEAK tegeleb igapäevaselt ettevõtete ja MTÜde **tasuta** nõustamisega, läbi mille aitame kaasa kohalike arengumootorite – ettevõtete ja MTÜde käivitamisele, millest sõltub otseselt piirkondade areng.

Võrreldes 2008. aastaga on keskuse ettevõtjate ja MTÜde nõustamismaht kasvanud täpselt 2 korda. Põhjused on siinkohal lihtsad: inimestel, kes kaotasid töö, tekkis rohkem aega uute väljakutsete otsimiseks, ennast prooviti teostada ettevõtluse alal või läbi mittetulundusliku tegevuse. Teiseks asjaolu, et kodaniku liikumine on

viimastel aastatel olnud kasvav trend ning üha enam suunatakse kohaliku arengut läbi tugevate MTÜde. Eelmise aasta lõpus koostasime ülevaate levinumatest toetusprogrammidest 2000-2009, kus on kajastatud omavalitsuste ja mittetulundusühenduste poolt rakendatavad projektid. Küla- ja seltsiliikumise arengu toetusest on läbi aegade populaarseim olnud **Kohaliku omaalgatuse programm** (KOP). Vahemikus 2002-2009 jagati Harju maakonnas ühendustele toetusi summas üle **14,8 miljonit** krooni (tabel 1), suurem aktiveerimine toetuste taotlemisel on toimunud alates 2006. aastast. Aktiivsematest ühendustest saab KOPi kontekstis rääkida **Kuusalu** (sh Loksa vald), **Raasiku, Kernu, Kõue, Saue ja Kose** valdade puhul.

Teine oluline toetusprogramm on

Külade uuendamise ja arendamise investeringutoetus (meede 3.2). Ajavahemikus 2000-2009 on Harju maakonnas jagatud toetusi **57 miljoni** krooni ulatuses. Aktiivsuse näitlikustamiseks olgu lisatud, et nn külameetme viimases voorus esitati ainuüksi taotlusi toetussummale ca 59 miljonit krooni. Toetuste rakendajatest paistavad teistest enim silma **Kose** ja **Saue** valla organisatsioonid (vt tabel 1).

Euroopa Liiduga ühinemise järgselt hakati Eestis ette valmistama **Leader** programmi ehk finantsinstrumenti, mis on suunatud samuti maapiirkondade konkurentsivõime tugevdamisele. 2009. aastast on Leader toetuse najal rakendatud juba esimesed projektid. Leader tegevusgrupe on Harjumaal 6 (), kaks neist ületavad maakonna piire.

Tabel 1. Külameetme (3.2) toetused 2000-2009 ja Kohaliku omaalgatuse programmi (KOP) toetused 2002-2009 kohalike omavalitsuste kaupa.

*sh Loksa vald

** Külameetmes mitteabikõlblikud piirkonnad

Kohalik omavalitsus	3.2 projektide arv	Toetus	KOP projektide arv	Toetus
Aegviidu vald	0	0	9	124 256
Anija vald	8	2 823 837	33	730 869
Harku vald	8	5 872 652	18	345 695
Jõelähtme vald	4	1 317 397	31	605 952
Keila linn**	0	0	5	101 139
Keila vald	0	0	15	273 819
Kernu vald	5	3 723 451	46	923 526
Kiili vald	2	1 698 583	9	157 809
Kose vald	15	10 633 005	45	860 283
Kuusalu vald*	7	5 679 252	84	1 523 124
Kõue vald	5	4 378 695	45	922 087
Loksa linn	0	0	5	113 968
Maardu linn**	0	0	1	25 000
Nissi vald	4	1 259 721	25	403 573
Padise vald	1	929 816	28	513 761
Paldiski linn**	0	0	0	0
Raasiku vald	3	1 950 045	62	1071141
Rae vald	2	1 615 059	25	469 224
Saku vald	3	1 873 803	49	817410
Saue linn**	0	0	6	159 435
Saue vald	15	9 422 460	50	894 211
Tallinn**	0	0	26	734 867
Vasalemma vald	2	364 630	10	181 616
Viimsi vald	5	3 501 464	26	492 460
Maakondlikud projektid			94	2 388 563

Kuidas saame meie, Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskuse konsultandid olla kasulikud Harjumaa mittetulundusühendustele? Lihtsustatult öeldes oleme tugevad kolmes valdkonnas: esiteks, mis puudutab MTÜde alustamise ja tegutsemise nõustamist – ühenduste asutamine, põhikirja jm dokumentide vormistamine, arengukava ja tegevuskava koostamine, raamatupidamine, maksud ja aruandlus. Teiseks on meil tugev kompetents projekti kavandamise ja elluviimise nõustamisel – erinevate rahastusvõimaluste tundmine, projekti planeerimine, juhtimine ja aruandlus. Meie kolmandaks tugevuseks on avatus uutele ideedele ning koostööprojektide algatamisele. Selles valdkonnas oleme ise aktiivsed, samuti ootame maakonnast huvitavaid ettepanekuid koostöök.

Varasemalt ei ole HEAK väga aktiivselt tegelenud venekeelsete ühendustega, kuid näiteks Loksa, Maardu, Kehra ja Paldiski näol on nõudlus venekeelse tasuta konsultatsiooni järele igati olemas. Siinkohal on hea meel teatada, et käesoleva aasta veebruarist on HEAKi meeskonnaga liitunud **venekeelsete ühenduste** konsultant. Teemad, millega venekeelsed ühendused võiksid meie poole pöörduda on samad, millest on eelpool kirjutatud. Selle aasta esimese poole plaanidesse mahub lisaks tavanõustamisele mitmeid ühendustele suunatud koolitusi ja sündmusi. Näiteks märtsis on tulemas õhtune raamatupidamise koolitus alustavatele MTÜdele, kindlasti toimub ka rahastusvõimaluste teabepäev. Aprillis korraldame koostöösuhete ja inimeste motivatsiooni tõstmise

koolituse. Maikuust alustame 3-osalise juhtimisprogrammiga juba pikemat aega tegutsenud MTÜdele, seda nii projektide, finantside kui inimeste juhtimise teemadel. Omaalgatuslikest tegevustest on soov edendada MTÜde võrgustumist avalike teenuste osutamisel sotsiaalvaldkonnas koostöös omavalitsustega. Viimased aastad näitavad, et huvi selliste sündmuste vastu on väga suur, seega on oluline olla informeeritud. Kõige lihtsam infoga kursis olla on liituda meie infolistiga (). Meie kodulehelt leiata ka meie abivalmis konsultantide kontaktid.

Head Edasimineku Algust Koostöös meiega!

Demis Voss
KOV/MTÜ konsultant

JUBA ÜHESTAINSAST VERELOOVUTUSEST MUUTUB MAAILM PAREMAKS...

...ja abi saavad mitmed inimesed. Seda abi võivad ühel päeval vajada meie lähedased, sõbrad ja tuttavad, või ka meie ise.

Põhja-Eesti Regionaalhaigla verekeskus korraldab Kosel uue aasta esimese doonoripäeva reedel, 19. märtsil kell 09.30-13.30 Kose Spordimajas (Ujula 7, Kose).

Verekeskusel on rõõm teatada, et jätkub meeldiv traditsioon tulla Kose ja selle ümbruse inimestele külla ja tuua doonoriks olemise võimalus koju kätte. Viimasel doonoripäeval detsembris loovutasid verd 65 doonorit 4 tunni jooksul – see teeb rohkem kui 16 heategu tunnis ja rohkem kui 29 liitrit haiglate patsientide abiks! Verekeskus tänab kõiki doonoreid selle väärtusliku abi eest ja kutsub järgmistele vereloovutustele, et muuta maailm paremaks. Eesti haiglate patsiendid vajavad doonoriverd iga päev, sest verd ei ole võimalik tööstuslikult toota ja vere ainsaks allikaks on teine inimene. Verd loovutades on Sul võimalus aidata paljusid eluohtlikus seisundis inimesi. Doonorivere toel

on võimalik teha ka paljusid operatsioone, mida muidu ei saaks suure verekaotuse riski tõttu sooritada. Doonoripäeva külastamiseks tuleks varuda umbes 45 minutit, millest vereloovutus võtab 5 kuni 10 minutit ning ülejäänud aeg kulub ankeedi täitmisele, meditsiinilisele läbivaatusele ning väikesele puhkusele pärast vereandmist. Vereandmine on valutult ja ohutu protseduur, mille käigus võetakse doonorilt 450 ml verd. See moodustab kõigest 8% kogu täiskasvanu inimese verest. Vere maht taastub kohe, vererakkude arv keskmiselt 72 tunni jooksul. Loovutades verd saame olla kindlad, et Eesti haiglate verevarud on piisavad. Verepuudus on meie kõigi ühine mure, sest abivajaja rolli võivad õnnetu juhuse tõttu sattuda ka meie sõbrad, lähedased ja tuttavad ning doonorivere olemasolust võib ühel päeval sõltuda ka meie enda elu.

Verekeskus soovib tutvuda lisainfoga www-verekeskus.ee Tule doonoriks, kui oled:

- * terve, ei põe hetkel mõnda viirushaigust ega tarvita ravimeid
- * puhanud ja söönud
- * kehakaaluga üle 50 kg
- * 18-60 aastane

Viimasest vereandmisest peab olema möödunud meestel 60 päeva ja naistel 90 päeva. Kui Sul on olnud nõelravi, tätoveerimisi või naha augustamisi, saad verd loovutada 6 kuu möödudes.

Vereploovutusele tulles võta palun kaasa pildi ja isikukoodiga isikut tõendav dokument.

Tule doonoriks ja tee elu suurim kingitus!

Huvitavat! Legendi järgi oli maailma esimeseks doonoriks pelikan, kes enda verega nälgivate linnupoegade elu päästis. Hippokratese aegadest aga teati, et terve ja tugeva inimese veri aitab haigel vereandja häid omadusi saada. Vahepeale jäid enam kui paarkümmend sajandit, vereringe avastamine ja katsed vereülekanneks liikide vahel kuni 1818.a. sooritati Suurbritannias esimene asendav vereülekanne inimeselt inimesele.

EESTI VABARIIGI AASTAPÄEVA TÄHISTAMINE

Traditsiooniliselt algas Iseisvus-päeva tähistamine pärja panekuga Kose kalmistul. Kontsertaktusel Kose Gümnaasiumi aulas pidas päevakohase kõne vallavanem V. Jõgisoo, kes sõnas : „...ei saa mööda minna mõistetest "kohustus", "vastutus", „ausus“ ja "solidaarsus". Igapäevaelus kipume nende väärtust vahel unustama.“

Vallavanem rääkis rasketest valikutest seoses majanduslangusega, mis ei jäta puudutamata ka Kose valda. „See on tõsine väljakutse nii vallavalitsusele, volikogule ja kogu valla rahvale. Sellises situatsioonis peaksid kõik poliitilised jõud vallas endale aru andma, mida nad räägivad ja lubavad. Sellises olukorras peab jääma sama ausaks ja realistlikuks nagu seda olime aegadel, kus raha oli piisavalt. Kahjuks ei ole kõik seda suutnud. Suures valimistuhinas, kus arvati, et edu tagab nimekirja pikkus, anti välja tublidele inimestele meie küldes ebareaalseid lubadusi. Kusjuures saadi ise hästi aru, et neid ei ole võimalik täita mitte mingi valemiga. Seega peteti tublisid ja töökaid inimesi. Kui nüüd selgus, et alati ei olegi kõige pikem asi kõige parem ja neid vallale tegelikult kahjulikke otsuseid ei viidagi ellu, on inimesed küldes pettunud. Siit saab teha vaid ühe järelduse, et osa meie poliitikutest ei tea mis on mõistete „ausus“ ja „vastutus“ tegelik tähendus.“

Ometi on aasta 2009 olnud Kose vallale edukas, vallavanema sõnul on astunud mitu pikka sammu edasi tasakaalustatud arengu suunas. V.Jõgisoo meenutas suvist laulu- ja tantsupidu, kus Kose valla taitlejaid osales hulgaliselt, meenutas noortelava ehitust ja muusikali sellel laval.

„See näitab veelkord, milline jõud on ühel kindla eesmärgi poole püüdleva sõbralikul sipelgaperel. Jah, just nii nimetaksin neid Kose Noortekoori, Lastekoori ja nende sõprade sagimist emasipelga Heli Sepa juhendamisel. Kõike seda meie tegemist hinnati väga kõrgelt ka väljapool meie valda.“

V. Jõgisoo lõpetas oma kõne nii: „Majanduslangused ja -tõusud tulevad ja lähevad. Reeglina me neid oma mälestustesse ei kanna. Olulised on hoopis teised sündmused, palju isiklikumad asjad nagu lapse sünd, hea kaaslase leidmine või tore aasta armastatud inimesega. Hoidke oma perekonda ja sõpru ning leidke nende jaoks rohkem aega. Mälestused koos veedetud ajast elavad kindlasti kauem kui ajutised majanduslikud raskused. Önnitlen teid kõiki Eesti Vabariigi sünnipäeval ning soovin, et meil kõigil jätkuks nii usku, lootust kui armastust.“

Järgnes meeleolukas kontsert, kus esinesid Kuivajõe Meeskoor, Kose Gümnaasiumi noormeeste ansambel, 5A klassi laulupoiss Riho Peterson ning 2A klassi lapsed esitasid omakirjutatud luuletustega. Tunnustati väärikaid vallakodanikke. Volikogu esimees Astrid Ojasoon ja vallavanem Vello Jõgisoo andsid üle meened ja lilled .

Kose valla aukodanikuks nimetati VOLDEMAR REIMA.

Teenetplaadi vääriliseks tunnustati Hille Aavik, Juta Helilaid, Kaisa Koppel.

Esmakordselt tunnustati vallasõbralikke ettevõtteid. Tunnustuse pälvivad Corle OÜ ja Laura kauplus OÜ. Autasustati Kose valla parimaid sportlasi.

Kose valla tänuplaadid omistati vabariiklikku tunnustust saanutele – Jaan Rannapile, Arne Puistamale, Heli Sepale

Kose vald tunnustas väärikaid. Foto A. Kilk

PRESIDENT ANDIS ORDENEID...
Valgetähe IV JAAN RANNAP — lastekirjanik
Eesti Kultuurkapitali Harjumaa 2009.a. aastapreemiad
HELI SEPP - Kose Noortelava ehituse ja muusikali "Üks samm sinnapoole"
projektide eestvedamise eest
ÖNNITLEME!

KOSE VALLA AUKODANIK VOLDEMAR REIMA

Voldemar Reimaa on sündinud 21. septembril 1919 Põlvamaal Veriora vallas Pahtpää- Kullamäe küla piiril Kriisa- Luigelaane talus. Isa ja vend Valter mängisid Pahtpää puhkpilli-orkestris, kümneaastaselt hakkas Voldemar Reimaa päevastel puhkpilli-orkestri esinemistel kaasas käima. Onu- isa vend Voldemar Freimann oli väga hea organisator ning pillimees kes juhatas Võru puhkpilli-orkestrit kuni surmani.

Voldemar Reimaa õppis puhkpilli mängima isa pilliga oma algatusel, vend kirjutas ette ainult sõrmestiku. 1934. aastal Tartu Kommerts-gümnaasiumi minnes hakkas kohe kooliorkestris mängima alti, 1935 asus korneti juurde ning hakkas mängima ka Pahtpää puhkpilli-orkestris.

1940. aastal võeti Voldemar Reimaa teenima Eesti sõjaväkke. Seal moodustati ajateenijatest estraadi-orkester kus ta mängis kitarri, mandoliini, akordionit ja löõtpilli. 1944. aastal lisaks pillimängule tegeles laulmise ja rahvatantsuga. Laulis Viluste ja Pahtpää segakooris ning tantsis ÜENÜ Veriora rahvatantsu ringis.

1945 hakkas laulma Noortemaja segakooris (dirigendiks Lembit Verlin) ning Tombi klubi segakooris (dirigent Gustav Ernesaks). 1946 pääses katsetega ENSV Raadio segakoori lauljaks.

1950. aastal tuli Voldemar Reimaa elama Kose piirkonda ning asus taas-moodustama puhkpilli-orkestrit. Sama aasta detsembris oli esimene harjutus. Pillilugude kirjutamisele ja orkestreerimisele andis tõuke asjaolu

repertuaari vähesus. Algul hakkas teistelt orkestritelt lugusid maha kirjutama, siis otsustas ise orkestreerima hakata.

Oma esimese loo („Mälestusi Koselt“) kirjutas ta 1953 aastal. Pala kõlas hästi ning läks Rahvaloomingu maja poolt trükkimisele. Helmut Orusaar võttis selle loo kohe repertuaari ning palus raadio pasunapoiste tarbeks selliseid lugusid veel kirjutada. Lugu „Mälestusi Koselt“ meeldis ka Kose rajooni TSN TK aseesimees Arseeni Riisile ning 1954.a. osteti TSNTK poolt uued pillid, orkestrit hakkas juhendama Voldemar Reimaa. Orkestriharjutused hakkasid toimuma korrapäraselt, orkestrijuhut muretses orkestrile võimetekohast repertuaari, orkestreeris ise momendil olemasolevaid laule tantsuks ja kirjutas ka ise heliloomingut, milledest mõned kõlavad tihti raadios Helmut Orussaare pasunapoiste esituses. Hiljem juhendas Voldemar Reimaa ka Kose EPT orkestrit ja Ravila puhkpilli-orkestrit. Tegutses kohalikes külakapellides ning moodustas väikese tantsuansambli kohalike tantsuõhtute tarbeks.

Alates 1960.a. on Kose Pasunakoos osa võtnud kõigest üldlaulupidudest ja vabariiklikest puhkpilli suurüritustest. Orkestri dirigendina tegutses Voldemar Reimaa 1991.aastani. Alates 1998. oli ta Tallinna Pimedate Ühingu puhkpilli-orkestri abidirigent. Jõudumööda ja vaatamata oma kõrgele eale oli Voldemar Reimaa veel mõned aastad tagasi igal neljapäeval proovis ikka täiskohaga pillimees tuues tihti kaasa uusi seadeid vanadest lauludest. Seda hindasid väga temavanuselised

pillimehed ja nii oli meeldiv tegevus ka neile pillimeestele, kes ei jõua sammu pidada noortega.

Voldemar Reimaa on kirjutanud üle 40 muusikateose ja orkestreerinud rohkem kui 600 lugu. Tema poolt kirjutatud teoseid on mitmete puhkpilli-orkestrite repertuaaris ja ka Tallinna Pimedate Ühingu puhkpilli-orkestri repertuaari kuuluvad just neile kirjutatud teosed „Pimedad mänguhoos“ ja „Juubeli mars“. Paljud lühilad ja laulud sobivad ka noortele puhkpillimängijatele õppimiseks ja esitamiseks lastele lasteaedades, ümbruskonna koolides.

Tuntumad teosed on „Mälestusi Koselt“, „Kas tantsime“, „Lumemees“ ja käigumarsid „Vigri“ (kirjutatud ning esitatud 1980 aasta olümpiamängudel), „Lõbusad poisid“, „Laulupeol“ ning paljud teised. Voldemar Reimaa kirjutatud teoseid on salvestatud kohaliku orkestriga ja on ka välja antud CD-plaat Eesti Kaitseväge orkestri esituses (orkestrit juhatas Peeter Saan). Voldemar Reimaa puhkpillimuusika paremik on kogutud ning välja antud Eesti Kultuurkapitali ja Kose valla toel 2006 aastal autorikogumikus „Mõnuses rütmis“. Autori soovil on jagatud kogumikku paljudele temaga seotud olnud orkestritele ja ka rajatagustele orkestritele külakostiks. Ikka ja jälle tuntakse huvi ning soovitakse omandada puhkpillimuusika kogumikku „Mõnuses rütmis“ just nende teoste omapärasuse ja mõnusa mängitavause tõttu.

Voldemar Reimaa on tõeline väärtus puhkpillimuusika loojana ja propageerijana

VALLA PARIMAD SPORTLASED 2009 SELGUNUD

Kose vald valis taas valla parimatest sportlastest parimad. Kandidaate said esitada nii klubid kui ka üksikisikud. Tiitlivõitjad selgusid lõpphääletusel, kus määravaks kriteeriumiks olid esitatud kandidaatide sportlikud saavutused. Aasta parimaks sportlaseks osutus Moonika Kallas (kergejõustik), parimaks noorsportlaseks 2009 valiti Siim Suuroja (suusatamine).

Märkimist väärisid täiskasvanutest Pärm Racing Teami parim ekipaaz Eero Pärm/Peeter Küüt ning noorte seas Hanne-Loore Pajusoo, Katrin Taniste, Hanna Järvelaid kõik karateklubist Daigo.

Auhinnad anti sportlastele üle 24. veebruaril EV iseseisvuspäevale pühendatud kontsert- aktusel.

Erge Loorits
haridus- ja kultuurinõunik

KOSE VALLA 2009 AASTA VALLASÖBRALIKUMAKS ETTEVÖTETEKS VALITI CORLE OÜ JA LAURA KAUPLUS OÜ

Juba 2008a lõpus hakkas Kose vallavolikogu majandus-finantskomisjon mõtlema selle peale, kuidas oleks võimalik esile tõsta niisuguseid Kose vallas tegutsevaid ettevõtteid, kes oma igapäevase äritegevuse juures tahavad mõelda ka Kose valla ja selle kodanike aitamise ja toetamise peale.

Arutelude, kuhu kaasati ka Kose valla ettevõtjaid, tulemusel jõuti järeldusele, et „Äripäevast“ avaldatavat edukamate ettevõtete sarnast edetabelit me koostama ei hakka. Ei piisa informatsiooni ja ka pädevust. Leiti, et eelkõige on meie jaoks oluline ettevõtte kaasamõtlemine valla asjades ja oma töötajate eest hoolitsemine, aga ka jätkusuutlikkus, uute töökohtade loomine, investeeringud jms.

Tegudeni jõuti nüüd, 2009a alguses, mil jaanuarikuu volikogus võeti vastu vastav määrus - „Kose valla vallasöbralikuma ettevõtte tunnustuse avaldamise kord“.

Selle määruse kohaselt sai Kose valla ettevõtetele jaanuaris väljasaadetud vastavad küsitlusankeedid. Komisjon uuris ka ise vallavalitsuse erinevatelt ametnikelt, millised ettevõtted on nende arvates eelmisel aastal ning millega silma paistnud.

Kokku saime nimekirja 65 Kose vallas tegutsevat ettevõtet. Vastavalt tunnustamise korrale jaotati esmalt ettevõtted töötajate arvu järgi kahte gruppi – kuni 15 töötajat ja enam. Edasisel hindamisel sai lisaks ülaloodud majanduslikele näitajatele arvesse võetud:

- kergejõustiku BIG Kuldliiga Kose etapi toetamist;
- Kose lions klubi heategevusprojektide toetamist;
- Kose Korrakaitse toetamist;
- Kose valla ja Harjumaa heakorra konkurssidel äramärkimist;
- valla ettevõtmiste, projektide ning kodanike toetamist.

Sel korral eristusid selgelt oma tegudega teistest kummaski grupis kolm ettevõtet.

Kuni 15 töötajaga ettevõtete grupis jäid sõelale: **Ecoterm OÜ, Laura Kauplus OÜ ning Priit Koppeli**

Kose loomakliinik.

15 ja enam töötajaga ettevõtete grupis paistisid enam silma: **Corle OÜ, Kose Ehituse AS ning K.U Mell OÜ.**

Sel korral otsustas komisjon, et **Kose valla 2009a vallasöbralikuma ettevõtte tunnustuse saavad Corle OÜ ning Laura Kauplus OÜ.**

OÜ Corle on toetanud:

- BiG Kuldliiga Kose etappe
- Kose korvpalli
- Kose motokrosside läbiviimist (Kose Talv, Kose Põrsas, EMV etapp)
- ühe Kose valla noore õpinguid välisriigis
- Lions heategevusprojekte

Laura Kauplus OÜ on toetanud:

- BiG Kuldliiga Kose etappe
- Kose Korrakaitset
- Lions heategevusprojekte
- Kose Kunstikeskuse Jõululaada korraldamist
- Mitmete kultuuriürituste toetaja

Margus Proos

Kose Vallavolikogu

majandus-finantskomisjoni esimees

LUGEMISAASTA 2010

LUGEMISELAMUS

Hiljaaegu avastasin enda jaoks sarja, kuhu kuuluvad sellised raamatud nagu „Minu Austraalia“, „Minu Alaska“, „Minu Eesti“ jne Neid raamatuid annab välja Petrone Print OÜ

Lausa igavusest hakkasin ühel õhtul sirvima Maria Kupinskaja „Minu Alaskat“

Kohe algul tekkis terve rida küsimusi, mis innustasid edasi lugema.

Miks üks haritud noor neiu võtab äkki kätte ja otsustab tööle minna Eestist nii kaugele Alaskale? Miks seni ainult vaimse tööga tegelenud noor hakkab rasket füüsilist tööd tegema lausa 12 tundi päevas? Miks inimene otsib elamiseks nii ekstreemseid kohti nagu on Alaska ning läheb sinna suvetööliseks?

Kes lähevad suvetööliseks?

Nendele küsimustele saab vastuseid raamatust. Autor ütleb, et seda raamatut kirjutades sai talle selgeks elus edasiliikumise väärtus, sellega hakkama saamine. Ta teeb kokkuvõtte: „...nägin mägesid, mis sundisid oma majesteetliku iluga hinge kinni pidama, ning eelkõige toimus muutus minu enese sees: ma õppisin iseennast usaldama.“

Raamatu pluss on autori ladus sõnaseadmise oskus. Võluvalt on kirjeldatud sealset karget loodust, lumelaviine ja muidugi inimestevahelisi suhteid nendes karmides tingimustes. Nagu autor ütleb, et pead olema keskmisest eestlasest julgem, avalam ja suhtlemishimulisem, pead tahtma ennast proovile panna, siis võid julgelt vaadata kodust kaugemale ning minema kas või üheks suveks näiteks Alaskale suvetööliseks. See raamat on omapärane, julgen soovitada just noortele.

Mõnikord on hea vaadata Eestit hoopis teisest riigist tulnud inimese silmade läbi.

Praegu ongi mul pooleli Justin Petrone „Minu Eesti“. Eesti ameeriklase silmade läbi, kirjutatud küllaltki humoorikalt. Toremaid lugemiselamusi!

LUGEMISAASTAL KIRJUTAMA, JOONISTAMA.....

Kose valla lugemisaasta toimikond ja Kose Teataja kutsuvad kõiki meie valla inimesi, nii suuri kui väikeseid, nii eakaid kui ka lapsi ja noori

kirjutama, joonistama,....

- Kirjutada, joonistada võib kõike, mis on hingelähedane ja mida tahaks jagada ka teistega. Konkreetset teemat ei ole, küll aga peaksid tööd olema tehtud aastatel 2007-2010.
 - Tööd võivad olla nii individuaalsed kui ka kollektiivsed.
 - Osalejad on Kose valla elanikud.
 - Kirjatööde maht – mitte rohkem kui 20 lehekülge arvutikirjas suurusega 12, Times New Roman
- Laekunud töödest koostame omaloomingu kogumiku, mille avalik esitlus toimub oktoobris 2010.a.

Töid ootame hiljemalt 01.oktoobriks 2010.a. Kose Teataja toimetusse koseteataja@kose.ee
Joonistused palume tuua aadressil Tiigi 1, Kose-Uuemõisa

Täpsemalt Sirje Bärge
sirje@kose.ee, 53327104

VISTEL-VASTEL, MEIL ON VASTLAD**PEREPÄEV- LUMEMÖLL**

Sõbrapäeval, 14.veebruari toimus järjekordne perepäeva üritus LUMEMÖLL. Hoolimata sellest, et lumi ei pakkunud, sai ehitada lumeskulptuure. Nii valmisid kabriolett auto, hea mugav kahe inimese diivan, mitmete käikude ja lumetellistega kaunistatud iglu, lumehangest väljapiiluv päkapiku pea vallatu tutimütsiga, lõvikoobas, treppidega lumemägi jne. Perepäeval sai rõõmu tunda pikimast liulaskmisest ning linnupetteks vastlakukleid sooja teega. Ilm oli ilus ning osavõtjad rõõmsad ning hakkamist täis. Aitäh tulemast!

Perepäeva järgmine ettevõtmine MEISTERDAMISPÄEV toimub juba 20.märtsil (laupäeval) Kose Spordimaja sulgpallisaaalis. Seal ehitame, voldime, meisterdame, joonistame ning mängime/spordime. Tule vaata sinagi oma perega, kuidas valmistada paberist müts, luik või laevuke ning mis sellega teha saab!

Kohtumiseni 20 märtsil Kose Spordimajas.

Karolin Veermäe

VIIMASEVÕIMALUSEVASTLAD KOSE-UUEMÕISAS

Kel päris õigel vastlapäeval ununes kiire töögraafiku tõttu või mõnel muul põhjusel õnn ja edu sisse sõitmata, siis oli võimalus seda Kose-Uuemõisas vastlanädala pühapäeval siiski veel teha. Oxforelli Puhkekeskuse soe hernesupp ja tee, oma küla kodusoe viineripirukas ning traditsiooniline vastlakukkel ootas kõiki, kes oma täistuisanud külalteelt välja suutsid kaevata ning leidsid jaksu liu laskmiseks ja traditsioonidest läbipõimitud vastlaraja läbimiseks. Esindatud olid nii küla vallatud asutused, perekonnad kui ka sõpruskonnad. Väga vahvalt oli end teistele eeskujuks „üles lõõnud“ naiskoor „Meelika“ seltskond, kes lausa dirigendi toetusel õnne ja edu sisse sõitsid. Meisterdatud oli igasugu vahvaid sõiduriistu: alustades perekond Kärema autokapotist, kuni perekondade Priisalu ja Padami kahasse ehitatud suuskadel laste mängulauani välja – Kose-Uuemõisa rahvas on nupukas! Kui oma sõiduvahendiga õnn sisse sõidetud sai, ootasid Valdur Oks oma hobuse ja Ats Kalju pisikesse poniga, et ise külarahvale mõnusat vastlasõitu teha. Olge te tänatud!

Seekordsed vastlad olid tõesti naistevastlad – küla kelgurammumehe leidsime kolme julge ja samas väga võrdse mehe seast, küla kelgurammumeheks osutus Ahti Toman. Palju õnne! Selle eest, et pärast lumes möllamist ka koju jõuaks, hoolitsesid AS Tere ja OÜ Delibalt Production oma maitsvate kohukestega. Suured tänud taastava energia eest!

Märkimata ei saa jätta tänu Andres Õisile kõlava hääle eest, kes seda naistekarja vaos hoidis, kusjuures sel korral ilma ruuporita!

Edu ja õnne kogu külale!

Ülle Suviste,
Kose-Uuemõisa Külaaredamise Seltsi nimel

VASTLATALGUD KOSEL

Kõik tegemised saavad ju alguse ikka vaid ühest mõttekillust. Nii ka seekord, kui välja öeldi, et Koselgi võiks oma lumelinn olla. Võiks küll, kui tegijaid leiduks. Ja leidis. ÜLE mehed eesotsas teemeister Vello Kilbiga olid nõus lume kokku vedama, Andrus Jõffert oli lahke lubama oma maad ja õpetaja Anne Kruuse organiseeris õpetajatest-õpilastest tõelise tegijate väe.

Meeldivaim oli asjaajamiste juures see, et inimesed on mõistvad ja valmis ühiste ettevõtmiste nimel kaasa lööma. Keegi ei küsinud, mis selle eest saab, vaid pakuti omalt poolt lahkesti abi ja mõtteid.

Pisikesed äpardused ja möödarääkimised kuuluvad ilmselt asjaajamiste juurde, aga kui kaevajad-meisterdajad-ehitajad lahkusid, olid esimesed põnnid ja tirtsud juba uudistamas ning asja proovimas. Nende lustimist vaadates oli hea meel, et on siiski õige asi valmis saanud. Veidi väike see ettevõtmine ehk tuli, aga algus on tehtud ja küllap laste fantaasia puuduva osa parandab. Järgmiste võimaluste juures võib ju juba paremini teha.

Suur tänu usinatele töötegijatele ja organiseerijatele, enam ehk neile, kes käe külge panid ja lumehunnikud laste mänguväljakuks muutsid.

Malle Maasalu

NAUTISIME TALVEMÕNUSID!

Vastlapäev on alati oodatud üritus, eriti meile eaktele. Tahame ju meiegi oma eas nooruslikkust säilitada. Siginat-siginat oli päevakeskus täis ammu enne väljakuulutatud aega.

Meie päev algas sellega, et Hilja mõõtis kõigil soovijatel vererõhku. Kõik oli korras ja võisime matkama minna. Seltskond jagunes kahte guppi. Suurem grupp läks pikemale kepikõnnile Sika metsa. Teine grupp võttis emotsionaalsema ja lühema raja. Jõe ääres kirikumäe kõrval imetleti parte ja siis Aasumäele liugu laskma. Matkalt naasnuid ootas väike puhkus päevakeskuses, kus toimus elav vestlus päevakajalistel teemadel. Edasi läksime ujulasse, kus ootas saun, soe dušš ja vesivõimlemine. Karolin tegi meid kohe 10 aastat nooremaks. Võimlemine vees oli emotsionaalne ja väga mõnus. Aitäh Karolin!

Koos suundusime päevakeskusesse tagasi, kus perenaised Eevi, Aino, Helju ja Vilma katsid lauad. Küll oli see hernesupp maitsev! Ja muffinid, mida küpsetas Malle, olid nagu i-le täpp. Olime ülimalt rahul, õnnelikud, kuid mõnusalt väsinud. Niisugune tunne oli, nagu oleksime Mahtra sõjast tulnud.

Super päev!

Mare Algre

SÕPRADE VASTLAD VISKLAS

Mõnusal lumisel laupäeval, 13. veebruaril, pidas Viskla küla maha vahva ürituse „Sõprade vastlad“.

Alustuseks rivistati kokkutulnud ülesse, kokku 57 inimest. See järel suunduti Trulli talu juures olevale liuväljale. (Muide, Viskla rahvas tegi endale 3. jaanuaril suure ja võimsa liuvälja, kus nauditakse talvemõnusi). Liuväljal toimusid mitmed võistkondlikud võistlused: tõukekelgul olev laps pidi luuaga võikarpi taga ajama; pesukausis lapsele hooandmine jne. Lisaks uisutati ja trallitati niisama jääl. Võistluste peorganisaatoritele – Suurekivi Mairele, Indrekule ja Ellole suured tänud.

Edasi läks suuremaks liulaskmiseks, kus toimus tõsine rebimine pikema liu võitmisel. Tegevust jätkus nii suurtele kui väikestele, võisteldi nii üksikult kui paaris. Nii meeste, naiste kui laste sõidu võitjat ootas soe auhind – Margi kootud kudumid. Aitäh nobedale kudujale! Kõik osavõtjad olid väga tublid ja said võitluste lõpus suu magusaks. Rõõmsat elevust tekitasid ka uhked kukerpallid ja lõbusad maandumised lumehanges.

Kõige pikema liu said aga kõik soovijad saanisõidul. Selle eest suured tänud hobusemees Lembitule ja tema tublile hobusele.

Pärast vastlatralli suunduti Trulli tallu hernesuppi ning vastlakuklit sööma. Täname maitstva supi eest Trulli Ellit ja Eimarit. Õhtu jätkus karaoke laulmisega ja sõpradele kaartide meisterdamisega. Mälestuseks sõprade vastlatest said osalejad kaela südametega „medalid“.

Suur aitäh toredate vastlatralli eestvedajatele, ettevalmistajatele ja läbiviijatele Suurekivi, Trulli, Kõrtsu, Mustaru, Puustmaja, Traadisauna, Sarapiku ja Peeba taludest. Ja eraldi tänu Soeri Ivole, kes lükkas oma traktoriga suure mäe kokku. Ja loomulikult suured tänud kõigile osalejatele nii Visklast, kui ka kõigile ümbruskonnast kokku tulnud Viskla sõpradele. Tänan ka kõiki õnnitlejaid, see oli suur üllatus!

Kristel Kadapik
Viskla külavanem

ORU KOOLI TALISPORDI TEGEMISED!

Väljas on karged talveilmad. Enamasti on seda külma ilu parem läbi akna vaadata. Lumehunnikute vahel sumpavad rõõmsad lapsed. Talisporditegevust jagub koolis kõigile. Tavapärasele suusatundidele vahelduseks on üle pika aja jälle uisutunnid. Sel aastal esmakordselt on Männiaru puhkekeskuse juurde rajatud vahva liuväli. Igaüks saab seal oma uisutehnikat parandada. Kool tänab Männiaru perenaist ja peremeest lahke vastuvõtu eest. Meie jaoks on liuväli alati läikima löödud ning kuum teepott auramas.

Veebruari alguses toimus kooli väljasõit Valgehobusemäele. Seal sai laenutada lumelaudu, kelke, suuski ning ka snowduube. Õpetajadki tegid koos lastega kõik trikid kaasa ja on siiani elus. Tasus proovimist.

Tore üritus sai teoks koos Oru Lasteaiaga. Sedakorda toimus melu võimlas, kus suured ja väikesed sõbrad omavahel rammu katsusid. Kooli tulevatele lastele oli see heaks võimaluseks tutvuda kooli kehalise kasvatuse tunniga.

Kas olete proovinud suusatada ilma suusakeppideta? Kui olete, siis võite ennast lugeda juba algajaks suusatajaks. 1. veebruaril oli Oru koolis külas Otepää suusabuss koos tasemel treeneri ning 30-le lapsele vajaliku suusavarustusega. Harjutused pakkusid elevust nii väikestele kui suurtele. Näiteks pugemine suuskadel läbi risti asetatud suusakeppide on paras katsumus kõigile. Mänge ja harjutusi jätkus mitmeks tunniks. Külaskäigust on pildid üleval Oru Põhikooli kodulehel www.orukool.edu.ee.

Talispordi tipp-päevaks oli kahtlemata vastlapäev, kus peale tunde läks lahti tõeline vastlatrall koos traditsioonilise hernesupi ja vastlakuklitega. Väiksemad kelgutasiid kooli juures, suuremad lasid liugu Virulase mäel ning osa lapsi kujundasid lumefiguure. Siinkohal tänab Oru Põhikool AS Bygg & Maskinit, kelle tehnikaga suured lume-kuhjad kokku sai aetud. Vastlapäeva pilte võite vaadata www.orukool.edu.ee.

Talv on olnud erakordne kõigile, vargsi ootavad kõik juba esimesi kevademärke, kuid vapustavad mälestused Oru kooli tänavusest talispordimisest saab igaüks eluks kaasa.

Klassijuhatajad Etlin Ormak ja Krista Saadoja

KOSE VALLAVALITSUSE VÄLJASÕIDUISTUNGID TOIMUVAD ALLJÄRGNEVALT:

15.03.2010 Oru Külakeskuses algusega kell 18.00

17.03.2010 Kose-Uuemõisa Lasteaed-Algkoolis algusega kell 18.00

22.03.2010 Ravila Lasteaias algusega kell 18.00

24.03.2010 Kose Gümnaasiumis algusega kell 18.00

Ootame rohket osavõttu!

KUUTSEMÄELE SUUSATAMA-LUMELAUATAMA-KELGUTAMA!**22. MÄRTSIL 2010****Kaasa saavad tulla noored vanuses 15 – 26 (kokku 25 kohta!) Sõidame välja kell 8.30****Oleme mäel nii kaua, kui soovi on, ehk siis et mägi avatud 11.00 – 19.00.****Omaosalus 350.-** sisaldab varustuse laenutust, mäepiletit terveks päevaks ja toitlustust

Võimalus laenutada mäesuuski või lumelauda

2 tundi Snowtubingule aeg kinni pandud

Kose noorsootöö poolt – buss, snowtube (2 tundi).

Pane ennast kirja ja maksa omaosalus **10. märtsiks Angela** kätte!

Kontakt: angela@kose.ee, 6339 307

Enne sõitu tutvu ka mäekoodeksiga, suusalifti kasutamise reeglitega ja Snowtubingu reeglitega
www.kuutsemae.ee**NOORTE TUNGIVAL SOOVI VÄLJASÕIT VALGEHOBUSEMÄELE****18. MÄRTSIL 2010****Väljasõit kell 15.15 Kose Parklast/Platsilt Valgehobusemäel planeeritud lustida 16.00 – 18.00**

Kaasa võta kelk – lumemäe eest maksuma ei pea

Kohapeal võimalus laenutada: laenutamise raha pead ise kaasa võtma

Pepulaud – tasuta Lumerõngas – 50.- / tund (võib laenutada ka kahepeale ja kordamööda sõita)**Oma suuskadega** sõit nii mäel kui suusarajal – tasuta

Suuskade laenutus – 50.- / tund Komplekti kuuluvad: suusad, kepid ja saapad.

Suuskade purunemisel tuleb maksta 300 krooni ja keppide purunemisel 150 krooni. Rajad: 3km ja 5 km

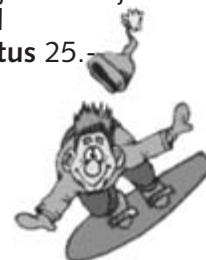
Oma lumelauaga sõit mäel – tasuta **Lumelaua laenutus – 60.- / tund****Suusalifti kasutamine 75.- /tund Kiivri laenutus 25.- / kaitseprillide laenutus 25.-**Võimalus ka tiigijääl uisutada! **Uiskude rent 50.- / paar**

Kohvikust saab osta sooja jooki ja sööki

Eelregistreerimine 15. märtsiks

Angela Kilk 6339 307 või angela@kose.ee

Info ka noortekeskuste blogis: kosenoored.wordpress.com

Kaasa mahub 50 noort vanuses 7 – 15 (Põhikooli noored)**KOSE VALLA MV SUUSATAMISES 24.02.2010.A TULEMUSED:****Lapsed 1999 ja hiljem sünd.**

	700m
1. Arno Nokkur	4.03
2. Kennert Anniste	4.54
3. Karol Hanga	5.03
4. Markos Leppik	5.43
5. Marike Leppik	5.53
6. Robin Raide	5.57
7. Andi Nõmmela	6.09
8. Martin Tubli	6.41
9. Annika Naagel	7.54
10. Janeli Kallas	9.50

Poisid 1996-1998 sünd.

	2,2 km
1. Kriss Kallas	11.22
2. Asko Mander	12.09
3. Kristjan Naagel	13.42
4. Ergo Oll	16.48

Tüdrukud 1996-1998 sünd.

	2,2 km
1. Liisi Nõmmela	12.10
2. Karoliina Hanga	18.18

Tüdrukud 1994-1995 sünd.

	2,2 km
1. Katrin Taniste	11.29

Neiud 1992 - 1993

	2,2 km
1. Kadri Nokkur	10.54

Noormehed 1992 - 1993

1. Marko-Teppo Kilp	20.43
2. Siim Suuroja	22.18

Mehed

1. Indrek Pak	22.55
2. Eero Pärm	28.46
3. Alar Heinat	35.15

Naised

1. Lembe Marley	26.15
-----------------	-------

Meesseenioid I 1961-1970 sünd.

1. Tõnis Kristal	24.45
2. Knut Hanga	30.19
3. Mikk Altmets	31.17
4. Harry Naagel	44.32

Meesseenioid II 1960 ja varem sünd.

1. Vello Einland	24.02
2. Hillar Lepik	27.32
3. Märt Kruusement	39.19
4. Ants Aavik	49.20

SÜNDMUSTEROHKE AASTA ALGUS KOSE-UUEMÕISA LASTEAED-ALGKOOLIS

ÖÖLUGEMINE

29. jaanuari õhtul kogunesid Kose-Uuemõisa Lasteaed-Algkooli saali elevil õpilased ning õpetajad. Igal lapsel oli kaasas juturaamat, kotis magamisriided ja madratsid. Lugemisaasta 2010 suuremaks avaürituseks sai öölugemine. See tore üritus toimus juba teist korda. Sel korral sisaldas öölugemine lugemistundi, kus iga laps luges vaikselt kaasavõetud raamatut. Pärast seda tutvustati oma raamatut sõpradele. Iga klass tutvustas üht uemat lasteraamatut esitades sellest katkendi. Järgnes draamatund, kus rühmad lavastasid ja esitasid katkendi T. Parvise raamatust "Ella õppekäigul". Näidendite esitamine ja vaatamine pakkus nalja kõigile. Öölugemisõhtusse mahtusid veel pirukad ja tee, filmi "Hulkur Rasmus" vaatamine, mäng ja kõige krooniks öödisko pidžaamades. Öörahu saabus mõnele lapsele alles pool 2 öösel. Iga laps sai hommikulauas rääkida, kuidas üritus meeldis ja mis oli kõige meeldejäävaim. Kõik osalejad jäid rahule. Ehk ergutab selline ettevõtmine laste lugemishuvi. Järgmisel aastal tuleb öölugemine kindlasti jälle.

Õpetaja Signe Münter

TALIOLÜMPIA

3. veebruaril 2010 a. toimus Kose-Uuemõisa Lasteaed-Algkoolis taliolümpia. Osalesid kõik lasteaia-rühmad ja kool. Üritus algas rongkäiguga, kõnedega, olümpiatule süütamise ja vannete andmisega. Kohustuslikus korras tuli kõigil õpilastel läbida 1 km suusatamine.

Valikaladesse kuulusid suusasprint, kahene bobisõit ja viskesuusatamine. Populaarsemateks valikaladeks osutusid bobisõit ning viskesuusatamine. Osavõtt oli väga aktiivne. Viimaseks alaks oli klassidevaheline teatesuusatamine. See oli laste jaoks eriti põnev, sest välja oli pandud ka õpetajate võistkond.

Üheaegselt koolivõistlustega käis põnev võistlemine ka lasteaialaste seas. Võisteldi eelkõige iseendaga. Aladeks olid kepikõnd, jooksmine, kelguslaalom, kelgutamine.

Peale võistlusi toimus lipuväljakul autasustamine. Meie kooli kõige kiiremaks poisiks oli 1. klassi õpilane Siim Leedmaa ja tüdrukuks 4. klassi õpilane Lisette Sirel. Nendel oli au langetada olümpialipp. Samal ajal kustus ka olümpiatuli.

Oli tõeliselt sportlik päev, seda kinnitasid nii suurepärane isu kui ka lasteaialaste õige magus uni. Lastele meeldis olümpia väga.

Õpetaja Marge Paris

VABARIIGI AASTAPÄEVA BALL

Kose-Uuemõisa Lasteaed-Algkoolis on saanud traditsiooniks tähistada vabariigi aastapäeva üle kahe aasta balliga. Sel aastal oli see juba kolmas. Ettevalmistused algasid II õppeveerandist, kui kõik klassid õppisid rütmika tundides seltskonnatantse. Selgeks õpiti rumba, aeglase valsi ja viini valsi põhisammud ja liikumised, lisaks veel palju ühistantse. Iga klass õppis ära ka ühe lihtsama seltskonnatantsu, mida esitati teistele peolistele. Kaks viimast nädalat kõlas aga tantsumuusika ka igal suurel vahetunnil, sest oli vaja harjutada

kogu kooliperega üheskoos tantsupõrandal liikumist. Nüüd ongi neljanda klassi õpilastel tantsuoskus nii hea, et nii mõnigi lapsevanem võib oma pojalt või tütrelt seda õppida.

Ball algas ühise sissemarsi ning peoperemehe ja peoperenaise, kelleks olid hoolekogu esimees härra Joel Soomer ja kooli juhataja proua Signe Sirel, tervitamisega. Avavalsi helide saatel keerles kogu koolipere ja lapsevanemad üheskoos tantsupõrandal. Lisaks tantsudele olid vahepaladeks laulud, mida esitasid Marko, Maarika, Pille Riin ja Laura Marleen.

Lastes tekitas suurt elevust lastevanemate ja õpetajate ühise tantsutrupi esinemine, nende krakovjakk oli väga hoogne. Seekord oli võimalus nautida ka tantsuklubi „Leevi“ noorte tantsijate meisterlikkust, kelleks olid meie oma kooli II klassi õpilane Carmen Unt koos oma partneri Christopheriga. Nende esitatud samba ja tša-tša pälvivid väga suure aplausi. Tantsude vahel sai kosutada end karastusjoogi ja puuviljadega. Traditsiooniliselt toimus ka „K-U L-A printsessi ja prints 2010“ valimine ning žürii ühise otsuse põhjal sai printsessiks Anita Tsimolonskas ja printsiks Mairo Kütt. Ball lõppes kõigi laste lemmiktantsuga, milleks on perekonnavalss.

Aitäh kõigile lastevanematele, õpetajatele ja kooli töötajatele, kes aitasid pidu korraldada.

Kose-Uuemõisa Lasteaed-Algkooli tantsuõpetaja Eevi Balitski

KOSE MUUSIKAKOOLIS KÕLAS CHOPINI MUUSIKA

Tänavu möödub 200 aastat kuulsa poola helilooja-romantiku Fryderyk Chopini (1810-1849) sünnist. Chopini looming koosneb peamiselt klaveriteostest. Eelistatud žanrideks olid prelüüd, etüüd, nokturn, ballaad, mazurka, polonees, valss. Chopin kandis muusikasse poola rahvamuusikale omaseid rütme, viise, meeoleolu, mida äratas mälestus oma sünnimaast.

15. veebr. pärastlõunal täitus Kose Muusikakooli väike saal Fr. Chopini kaunite helidega. Kõlas helilooja klaverilooming, mida oli tulnud meile esitada Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia dotsent, pianist Ada Kuuseoks. Chopin seab pianistile suured nõudmised nii tehnilises kui kõlalis-muusikalises osas. Ehkki dots. Ada Kuuseoks on küllaltki eakas pianist, seda enam väärib imetlust tema suurepärane vaimne kui füüsiline vorm esitamas järjest ligi 1,5 tundi kestvat kaunist Chopini muusikat - väga hea ülevaade helilooja loomingust. Suurt rõõmu ja muusikalist elamust pakkus kontsert kogu muusikakooli perele. Eriti veel neile õpilastele, kel hetkel muusikaloo tundides käsil Chopin ja tema looming, andes täiendavat materjali seniõpitule.

Muusikakooli klaveriosakonna juhataja õp. Maarja Laas

KOSE KUNSTIKOOLI ÕPILASTELT RAHVUSVAHELISELT KONKURSILT KAKS PEAPREEMIA

Möödunud sügisel kuulutati Veljo Tormise 80. juubeli tähistamiseks rahvusvaheline laste kunstikonkurss teemal „Raua needmine“ ning parimad selgitati välja käesoleva aasta veebruari alguses. Konkurss oli jagatud nelja vanusegruppi, milles igaühes jaotati 4 peapreemiat ja 3 - 4 äramärgitud tööd. Laste kunstitööd tuli kokku üle 250 ning osalejaid oli ka Lätist ja Soomest. Kose Kunstikoolist saadeti 6 õpilase tööd kahes vanemas vanusegrupis. 14.-15. a. vanusegrupis oli võidukas Säde Matiisen maaliga „Raud suikus soos“ ja 16.-18. a. grupis sai sama tulemuse Kati Stimmer maal „Kolm ilmaneitsit“ Äramärgitud tööde hulka jõudis Kristjan Lemmsalu graafika „Raua sünd“, veel osalesid Kaisa Karron, Reelika Reinsalu ja Ester Roosipuu. Näituse avamine oli pidulik sündmus koos Veljo Tormisega ning regilaule sai kaasa laulda ühes Jaak Johansoniga. Näitust „Raua needmine“ saab vaadata Kullo Lastegaleriis Tallinnas vanalinnas Kuninga tn.6 kuni 27. veebruarini. Meie õpilaste tööd on lisaks fotodena väljas Kose Raamatukogus näitusel „Pärimus“. Konkursi korraldajate sõnul olid Kose Kunstikooli tööd silmatorkavalt põnevad ja säravad ning eristusid teistest koolidest. Juhendajana tänan konkursil osalejaid teinud pingutuste eest. Meil on mille üle uhke olla.

Kunstikooli õpetaja Margit Mikk

Toimetuse helistati ja paluti teavet JAAN TOOMET`i kohta, kes oli Kuivajõe vallavanem. Samuti tunti huvi, kuidas toimus maareform aastatel 1940 – 1944. Internetist saadud andmed on niisugused
TOOMET, Jaan, Jüri, s. 1889 Harjumaa Kuivajõe v. Kurena k., eluk. sama, 4 kl., talunik, vallavanem, arr. 29.03.50, ENSV ÜK 12.09.50 §58-10 lg.1, 25+5. [ar 4228] Arhiivist täpsemaid andmeid saada ei õnnestunud. Kose Teataja pöördus kohaliku kodu-uuriija ÜLO ROOSNURME poole, kes saatis alljärgneva kirjutise.

MAAREFORMIST II MAAILMASÕJA AJAL

1940. aastal lavastatud juunipöörde ja sellele järgnenud Eesti ühteliitmine Nõukogude Liiduga oli eesti rahvale täiesti vastumeelt.

1940.a. sügisel nimetati vallavalitsused ümber Täitevkomiteedeks. Viidi läbi maareform. Talude suuruseks jäi 30 ha, suurematelt taludelt võeti ülejäänud maa ära ja anti uusmaasaajatele. Põhiliselt vormistati uusmaasaajateks külas töötanud sulased ja tüdrukud või kaugelt sugulased. Külades erilist vaimustust selle vastu ei tuntud. Arvati, et uus kord püsima ei jää.

Ainsaks tõsiseks uusmaasaajaks oli Karla külas Jaan Viidas, kes oli varem töötanud sulasena. Talle anti maad Sadevälja talust. 1940/41 aasta talvel töötas ta maja ehitamiseks vajaliku materjali metsas valmis, vedas metsaserva hunnikusse ja sinna need palgid mädanema jäid.

Maareformi käigus võisid väiksemad talud (alla 12 ha) taotleda juurdelõigete eraldust. Kuivajõe Täitevkomitee sekretär A. Põldmäe meenutas, et ühel päeval tulnud Nõrava küla Tänävaotsa talu peremees Johannes Rebane valda ning kurtunud, et tema võttis 1939/1940 a. talvel uudismaad tehes kasvavad puud maha, saaginud palkideks ja küttepuudeks. Nüüd lubanud Täitevkomitee esimees need palgid ja küttepuud anda uusmaasaajatele. Sekretär võtnud laualt ENSV Teataja kätte, kus olnud eeskirjad maakasutuse kohta. Ja olidki: puud, mis on looduses maha võetud enne piiride tähistamist

kuuluvad endisele talupidajale, see võib need välja vedada kuni 1. maini 1941.a. 20. augustil 1941.a. alustasid sakslased pealetungi Tallinna suunas. Öhtuks vabastati Kõue ja Ravila vald. 22.augustil vabastati Kuivajõe, Peningi, Raasiku, Jõelähtme vald, 28. augustiks Tallinn ja Paldiski.

Sakslased määrasid omavalitsustesse tööle endised ametnikud, kui nad veel alles olid. Kuivajõe valla viimane vallavanem oli Alfred Anton, Kurena küla Kurena talu peremees. 1941.a. märtsikuus arreteeriti A. Anton ja tema edasine saatus on teadmata.

1938/1939.a. oli Kuivajõe vallavane- maks Kurena küla Tündersepa talu peremees JAAN TOOMET /Thomson/, kes nüüd jätkas vallavanemana peale endise vallavanema Alfred Antoni arreteerimist.

Nõukogudeaegne maareform tühistati. Taludele jagati Litzmanni allkirjaga paberid talude tagastamise kohta. Kehtestati põllumajandussaaduste müügikohustused. Taludele oli see väga raske aeg. Sõjavägi nõudis heinu, vilja, vankreid, regesid, hobuseid.

Ükskord tulnud saksa ohvitser volikogu koosolekule ja öelnud: „Mind on siia saadetud mitte ainult küsima, vaid pean need normid teilt välja nõudma, küsimata, kas te seda tahate või mitte“.

1944.a. septembris hakkasid Saksa väed kiiresti taganema. 17. septembril alanud Punaarmee rünnak murdis kaitse Ema- jõe joonel. Osa Saksa vägesid oli juba Eestist ära viidud, rinnet pidasid ainult vähesed eesti üksused. Oodati Eesti Vabariigi taastamist. 20. septembri

hilisõhtul levis talust talusse teade, et endine Eesti Vabariigi peaminister Jüri Uluots on moodustanud Tallinnas Eesti valitsuse ja Pika Hermannini tornis lehvib sini-must-valge lipp. Järgmisel päeval levis rahvuslipp ka Kuivajõe vallamaja lipumastis. Oodatud teadet uue valitsuse esimestest sammudest aga ei tulnud. 22. septembril 1944.a. keskpäeval olid Punaarmee tankid Kosel.

Hakkas kehtima nõukogude võim. Saksaaegsed omavalitsusjuhid kõrvaldati. Uuesti viidi läbi nõukogude maareform. Uusi talusid praktiliselt ei tekkinud, mõned uusmaasaajad siiski olid, kuid maakasutajat neist ei saanud. Levisid juba jutud kollektiviseerimisest. Võõrandatud maad, mida uusmaasaajad ei kasutanud, arvati Punaarmee fondi. Küla pidi neid ühiselt harima ning saagi riigile andma.

Ja oligi kolhooside moodustamise aeg käes. 8. märtsil 1949.a. tehti Kanavere külas „Ilus Elu“ kolhoos. Varem oli Kuivajõe valla partorg käinud Jaan Toometi juures ja käskinud tal hakata kolhoosi esimeheks. Jaan Toomet oli sellest kategooriliselt keeldunud. Partorg löönud toakse kinni ja öelnud, et seda sa veel kahetsed. 25. märtsi hommikul oli auto Tündersepa talu õuel ja Jaanil algas sõit Siberisse, talle määrati 25+5 aastat. Abikaasa Marie Toomet /sünd. Võõrmann/ jäeti maha. Varandus konfiskeeriti. Marie Toometile jäeti üks tuba. Loomad viidi kolhoosi lauta.

Jaan Toomet vabanes 1954. aastal, kaks aastat hiljem, 1956. aastal ta suri. On maetud Kose kalmistule.

MTÜ HELIMERI NOORTE TEGEMISED

2010. aasta algas MTÜ Helimerile väga tegusalt. Juba 2. jaanuari varahommikul istus Noortekoori kollektiiv bussi, et alustada teekonda Lapimaale. Oli neid kooriliikmeid, kes sõitsid sinna juba viiendat korda ja oli neid, kes sõitsid alles esimest korda. Talvine sõit oli esmakordne kõigile. Kaheksapäevasel kontsertreisil andsime kokku viis kirikukontserti Soome eri paigus, kõige kaugem neist Ivalo kirikus. Nii mõneski kirikus laulsime juba väga mitmendat korda, publik tundis meid ja meil oli hea kodune tunne. Muuhulgas laulsime ka Jõuluvanale, külastasime Husky koertekasvatust, kogesime omal nahal 35 kraadist külma, kelgutasime, kolasime lumises tundras ning õppisime üksteist tundma. Pilte lapimaa meeleolust saab vaadata aadressil aktivistid.pri.ee/fotomeenutusi/ (albumist **Lapimaa**, piltide autor Mihkel Leis).

Kõige suuremad ettevõtmised seisavad aga ees suvel. Eelmise aasta muusikaliprojektist tiivustatuna on selle aasta plaanid veelgi suuremad. Oleme kirjutanud projekti ettevõtmisele „Tule meid vaatama“, mis kätkeb endas tervet üritustesarja. Plaanis on korraldada Kose Noortelaval kontserte, filmiõhtuid, teatri- ja tantsuetendusi, mille eesmärgiks on pakkuda noortele esinemisvõimalusi. Mõned esinejad on publikule tuttavad juba ka eelmise suve „Maheda muusika õhtute“ kontsertsarjast. Kõik, kes on huvitatud ka millegagi noortelaval üles astuma, on oodatud endast märku andma läbi Noortelava blogi (noortelava.wordpress.com). Loodame, et sel aastal on ka ürituste nautijaid rohkem.

„Tule meid vaatama“ projekti kõrval käivad eeltööd ka uue muusikali „Suvevärvid“ lavale toomiseks. Muusikali tekst on juba valmis ning nüüd asutakse laule kirjutama. Praegu oleme plaaninud muusikali toimumise juulikuu keskele. Alates 2009. aasta detsembrist toimub kord kuus noortele ka teatristuudio, noorte endi eestvedamisel ja juhendamisel. Muusikali ja teatristuudio kohta saab lähemalt lugeda noorteblogist suvevarvid.wordpress.com

Suvel on Noortekooril veel kindel plaan osaleda 05. juunil Türi Segakooride Laulupeol ning Lastekooril 11. – 12. juunil Tartus Vaimulikul Laulupeol.

Need on meie esialgsed plaanid. Paraku. Sest üks kõigi nende plaanide teostumine sõltub eelkõige rahastamisest. Kirjutame rahataotlusi ja püüame selle takistuse kõrvaldada. Kui kellelgi tekkis huvi meie tegevusi toetada, siis igähe abi on teretulnud.

MTÜ Helimer noorte nimel
Mehis Pihla

KIRIKUTEATED

Leerikool Kose kirikus

algab pühapäeval, 14. märtsil kell 12.15 kogunemisega pastoraadis.
Soovituslik on eelregistreerimine kose@eelk.ee või tel 6036372

Ülestõumispühad Kose kirikus:

Suurel Neljapäeval, 1.04. kell 18.00 jumalateenistus armulauaga talvekirikus

Suurel Reedel, 2.04. kell 11.00 jumalateenistus kirikus

1. Ülestõumispühal 4.04. kell 11.00 jumalateenistus armulauaga kirikus

Lastele 4.04. kell 11.00 Ülestõumispühade lastepäev pastoraadis.

Täpsem info kõigest kiriku juures toimuvast kodulehel www.eelk/kose

Leerikool Tuhala kirikus

algab pühapäeval, 28. märtsil kell 14.00 kiriklas

Ülestõumispühad Tuhala kirikus:

Suurel Reedel, 2.04. kell 14.00 jumalateenistus kiriklas

1. Ülestõumispühal 4.04. kell 14.00 jumalateenistus armulauaga kirikus

Täpsem info kõigest Tuhala kiriku juures toimuvast kodulehel www.eelk.ee/tuhala

MÄRTS 2010 KOSE VALLAS TOIMUVAD

SÜNDMUSED

6.03	11.00	MEISTERDAMISPÄEV (nõelapadi –kübar), õpetaja Tiiu Raime	Kose Raamatukogu
8.03	13.00	VESTLUSRING „ Olen naine, mitte nõudepesija“	Kose Päevakeskus
9.03	12.00	PÜ Hõbelõim kutsub naistepäevale	Oru Külakeskus
12.03	16.00	Laste LAULUVÕISTLUS „Oru Laululaps“	Oru Külakeskus
19.03	12.00	„ Tervitame kevadet!“	Kose Päevakeskus
28.03	14.00	KEVADKONTSERT	Kose Gümnaasium
30.03	10.00	LASTE TEATRIPÄEV. Esinevad Oru lasteaia ja Oru Põhikooli näitetrupid	Oru Külakeskus
4.04	11.00	Ülestõusmispüha teenistusel Sisask „ Ood armastusele“ esineb Kose valla naiskoor KRÕÕT	Kose Kirik
11.04		Laste LAULUVÕISTLUS „Kose valla laululaps“	Kose Gümnaasium
14.04	19.00	Teater:D etendus „Armastuse edetabel <u>„Lugemisaasta 2010“ ettevõtmised</u>	Oru Külakeskus
02.03	14.00	LOE ja SOOVITA... Kose valla algklasside õpetajatele uudiskirjanduse tutvustamine	Kose Raamatukogu
03.03		Lugemisaasta TÖÖTUBA „ Kõnekäänud, väljendid, vanasõnade teisendused tekstis“	Oru Avatud Noortekeskus
03.03	17.00	Lugemisaasta ETTELUGEMISED E. Vilde Minu esimesed triibulised	Kose-Uuemõisa rmtk
8.03-11.04		„Kirjutame järjejuttu“- seiklusjutt/ põnevik	valla raamatukogudes, koolides
10.03	17.00	Lugemisaasta ETTELUGEMISED I. Maran Londiste, õige nimega Vant	Kose-Uuemõisa raamatukogu
12.03	15.00	KOHTUMINE KIRJANIK Tiit Vahemetsaga	Kose Päevakeskus
16.03	12.30	Kirjanduslik VIKTORIIN Kose valla 1-9.kl õpilastele	Oru Põhikool
24.03	17.00	Lugemisaasta ETTELUGEMISED E. Bornhöhe Tasuja	Kose-Uuemõisa rmtk
31.03		Lugemisaasta TÖÖTUBA „Leia endale õigel ajal õige raamat“	valla raamatukogud
31.03	17.00	Lugemisaasta ETTELUGEMISED O. Luts Nukitsamees	Kose-Uuemõisa rmtk

NÄITUSED

kuni 15.03		Oru Lasteaed Mesimumm LASTE KUNSTINÄITUS	Oru Raamatukogu
kuni 22.03		Renate Undi MAALIDE NÄITUS	Kose Päevakeskus
kuni 22.03		Kose Kunstikooli õpilaste kunstinäitus PÄRIMUS	Kose Raamatukogu
kuni aprillini		Kose Kunstikooli õpilastööde AASTANÄITUS 2010	Kose Spordimaja Ujula 7
23.03- 04.05		EWA-KAISA PLAKK 'i MAALINÄITUS	Kose Raamatukogu

SPORDI- JA TERVISEÜRITUSED

1.03	19.40	Eesti MV korvpallis II liiga Kose SK/ TTÜ KK II	Kose Gümna. võimla
3.03	19.40	Harju MV korvpallis Kose KK/ Maardu Sk	Kose Gümna. võimla
7.03		Kose MV korvpallis kell 12.00 Reval KV/ Kose Spordikool II; kell 13.30 Vardja Morsad/ XXL; kell 15.00 Kose Korvpalliklubi/ Pirko; kell 16.30 Kose SpKool I/ PULL	Kose Gümnaasiumi võimla
14.03		Kose MV korvpallis Mängud: kell 12.00, 13.30, 15.00, 16.30	Kose Gümna. võimla
17.03	19.00	Ülevallalise mälumänguturniiri MÄLUVESKI VI voor	Oru Külakeskus
20.03	12.00	PEREPÄEV meisterdamispäev	Kose Spordimaja
21.03		Kose MV korvpallis kell 12.00 7.-8. koha mäng; kell 13.30 5.-6. koha mäng; kell 15.00 3.-4. koha mäng; kell 16.30 1.-2. koha mäng	Kose Gümnaasiumi võimla
30.03	11.00	Neptuni pidu algklasside ujumisvõistlus	Kose Spordimaja
		Juhend Kose Spordimajas	
27.03	10.00	Kose MV ujumises	Kose Spordimaja
		Juhend Kose Spordimajas	

! Jälgige reklaami

MK-TEENUSED OÜ
NÜÜD KOSEL,
JALGRATASTE
HOOLDUS, REMONT,
MÜÜK

Tel: 53 727 908
 e-mail:
 mkteenused@gmail.com

Alates märtsist on oodatud mõneti uuendatud salongi iluallikas kõik uued ja endised kliendid.

Avamise puhul avamishinnad.
 Info ja registreerimine
 tel 6806156; 56942315;
 www.iluallikas.ee
 Asume Pikk tn 15-2
 (Apteegi peal)

KOSE AUTOKOOL OÜ
KUTSUB TEID

„B” kategooria autojuhi koolitusele ja lõppastme koolitusele!
 Meie autokoolis on võimalus teoiaat õppida E-õpe vormis!

Gruppide teooria tunnid ja konsultatsioonid toimuvad Kose Gümnaasiumi õppeklassis või teistes autokooli õppeklassides.

Maksuamet tagastab 21% aasta lõpus.

e-mail info@autokoolkose.eu,
 www.autokoolkose.eu
 Tel. 5042 096, 6307 299

AS K.U. Mell müüb

Kruusa
Liiva
Killustikku
Sõelutud mulda

Transpordivõimalus

Täpsemalt tel. 56483838
 ja kodulehelt
 www.mell.ee

 AKTSIA SELTS
K.U. MELL

K-U TREIMER OÜ

EHITAB, REMONDIB:

- ehitus- ja remonditööd
- eramute ehitus
- katuste ja fassaadide ehitus ja remont
- san. tehnilised tööd
- 18 m noolega auto-korvtõstuki rent

tel/faks 675 1230
 GSM 511 5482, 5347 4909
 e-mail: treimer.treimer@mail.ee

ANDRESE
MASSAAŽITUBA

Kose, Hariduse 2
klassikaline-, tai- ja
energiamassaaž,
kinkekaardid
tel. 503 6007

massöör
Andres Lutsar

FOTOKONKURSS „MINU KODUVALD KOSE“

ehk pildid Kose valla 2011 aasta kalendrisse
Konkurss kestab 10. jaanuar – 31. oktoober 2010

Konkursiga kutsume üles kõiki fotohuvilisi jäädvustama Kose valla kauneimaid kohti, vaatamisväärsusi, arhitektuuri, heakorrastatud asutusi ja ettevõtteid, omanõulisi kodusid ja koduaedu - kõike, mis seostub Kose vallaga.

Täpsem info Kose valla kodulehel: www.kosevald.ee ja noortekeskuste kodulehel: kosenoored.wordpress.com/fotokonkurss-2010/
 Tähelepanelikku silma ja õnnestunud hetki pildistamisel!

HUSSE® on kvaliteetne koera ja kassitoit Rootsi, mis tuuakse Sulle sobival ajal koju - ilma lisatasuta .
 Tutvu toodetega ja esita tellimus kodulehelt
www.husse.ee
 meili liis@husse.ee või telefoni 5279664 teel
 ning me garanteerime, et Sa ei pea enam kunagi muretsema oma lemmiku toidu pärast.
Sinu lemmikloom tänab Sind!

alates **350.-** 15kg

<p><i>Kustus elu, vaikis valu rinnale jäid väsind käed.</i></p> <p>Mälestame kauaaegset majanaabrit Enno Onna`t ning avaldame kaastunnet Annele abikaasa ja Eneken`ile perega isa ja vanaisa kaotuse puhul. Korteriühistu KU Välja 2 elanikud.</p>	<p><i>Ei tulek ega minek ole meie enda teha, Vaid see, mis sinna vahele jääb. Ja see on elavate mäletada.</i></p> <p>Lahkus meie kallis tädi Helmi Ráni Avaldame kaastunnet omastele.</p> <p>Felli, Maret, Valdek, Juta ja kõikide lapsed</p>	
<p>Avaldame kaastunnet Leo Nordenile tütre surma puhul.</p> <p>KÜ Ravila mnt 27/27a elanikud.</p>	<p>Avaldame südamlikku kaastunnet lähedastele kalli Enno Onna surma puhul.</p> <p>Töökaaslased Radix Hoolduse OÜ-st.</p>	<p>Anne ja Eneken perega südamlik kaastunne abikaasa, isa, äia, vanaisa Enno Onna kaotuse puhul</p> <p>Laili, Arvi</p>
<p>Avaldame kaastunnet Annele ja Enekenile perega abikaasa, isa ja vanaisa Enno Onna surma puhul</p> <p>Sülvi, Tiiu ja Külli perega</p>	<p>Südamlik kaastunne teile Anne ja Eneken perega kalli abikaasa, isa, vanaisa ja äia Enno Onna surma puhul.</p> <p>Helis, Anne, Jane, Katrin ja Margo</p>	<p>Avaldame kaastunnet Anne Onnale perekonnaga abikaasa, isa ja vanaisa surma puhul.</p> <p>Kose-Uuemõisa Lasteaed- Algkooli kollektiiv</p>
<p>Südamlik kaastunne Annele ja Enekenile lastega abikaasa, isa ja vanaisa Enno Onna kaotuse puhul.</p> <p>Enda, Rein, Ada, Ille, Avo</p>	<p>Avaldame kaastunnet Maimu Ränile perekonnaga ämma, ema ja vanaema surma puhul.</p> <p>Kose-Uuemõisa Lasteaed- Algkooli kollektiiv</p>	<p>Mälestame kallist Helmi Ränit ja avaldame kaastunnet Leole, Sirjele, Olevile ja Maimule peredega.</p> <p>Andres perega</p>
<p><i>...vaid rahu ja vaikust ihkab su hing...</i></p> <p>Mälestame kallist Helmi Ráni`t ja avaldame kaastunnet Leole, Sirjele, Olevile ja Maimule</p> <p>Toomas ja Anne perega</p>	<p>Südamlik kaastunne Leonhardile, Sirjele, Olevile ja Maimule peredega abikaasa, ema, ämma ja vanaema Helmi Ráni kaotuse puhul.</p> <p>Urve, Ülle ja Jaan perega</p>	<p><i>Su jalg ei meie õuel enam astu... Ei käsi ava iial koduust...</i></p> <p>Kallid Õie ja Ralf Südamlik kaastunne poja Jaanuse kaotuse puhul.</p> <p>Klubi „Elulõng“</p>
<p>Südamlik kaastunne perekond Neitov`ile kalli poja Jaanuse kaotuse puhul.</p> <p>perekonnad: Uusmaa, Venno, Nummu, Tint, Kello ning Evi, Aino, Merle ja Kalev.</p>	<p>Jäädavalt lahkusid Agnes Alliksaar Andres Kubja Enno Onna Helmi Ráni</p> 	

VÄLJAANDJA KOSE VALLAVALITSUS

Toimetaja: S. Bärge, tel. 6 751 279. Toimetuse liikmed: E. Loorits, K. Bakradze, E. Sepp

Kose Teatajasse minev info saada iga kuu 25. kuupäevaks meiliaadressile koseteataja@kose.ee või helista telefonil 6 751 279.

Kujundus: OÜ Digimap, trükk AS Printon Trükikoda. Hind üksikmüügis 5 krooni